

Bibliotečko-informacioni sistem Srbije i maturanti

Vladimir Radovanović¹, Bojana Marinčić² i Dragoslava Rodaljević²

¹ Fakultet tehničkih nauka Čačak, Univerzitet u Kragujevcu, Srbija

² Gradska biblioteka u Užicu, Uzice, Srbija

e-mail bokyue@gmail.com

Rezime: Uloga biblioteka u savremenom društvu se menja i dobija značajnije mesto u obezbeđivanju informacionih resursa jer će korisnici biti informisani i opremljeni da obavljaju bibliografska istraživanja van biblioteke. "Potražiće informacije koje su neposredno dostupne na internetu, konsultovaće svoje omiljene sajtove i ulaziće u bibliotečke kataloge koji su dostupni na mreži." [1] Podizanjem nivoa medijske i informacione pismenosti srednjoškolaca olakšaće se njihov profesionalni napredak. Istovremeno će se postaviti temelj razvoja društva znanja. Korišćenjem bibliotečko-informacionog sistema i novih resursa u okviru Virtuelne biblioteke Srbije mladima su lako dostupne informacije o savremenim naučnim dostignućima kod nas i u svetu. Ovo je posebno interesantno za maturante koji žele da nastave formalno obrazovanje. Pošto je ovo oblast koja se stalno menja i dopunjuje potrebna je kontinuirana sistemaska edukacija učenika, sa kojom treba započeti još u osnovnoj školi.

Gljučne reči: srednjoškolci, medijska i informaciona pismenost, bibliotečko-informacioni sistem, Virtuelna biblioteka Srbije, maturanti.

1. UVOD

Prema načelima Zakona o bibliotečko-informacionoj delatnosti: "Biblioteke su u središtu razvoja informacionog društva jer su suštinski značajne za informisanost građana, za njihovo usavršavanje i individualni razvoj, neophodne su za razvoj obrazovanja, nauke i kulture, pokretač su sveukupnog razvoja slobodnog demokratskog građanskog društva." [2]

Bibliotečko-informacioni sistem Srbije nastoji da ovo načelo uspešno sprovodi u praksi kako bi znanje bilo dostupno svima. U tu svrhu razvija se niz usluga i servisa namenjenih svim kategorijama stanovništva, a posebna pažnja se poklanja potrebama u okviru obrazovnog sistema. U radu će biti predstavljena Virtuelna biblioteka Srbije i najvažniji elektronski izvori i baze podataka koji nastaju u okviru nje kao i dostupnost naučnih informacija iz sveta preko servisa Kobson sa posebnim osvrtom na upućenost maturanata u pomenute izvore. Budući da će današnji srednjoškolci biti nosioci razvoja društva bitno je da budu osposobljeni za doživotno učenje. Biblioteke, kao kapije znanja, predstavljaju glavni stub u tom procesu, jer se preko njih vrši diseminacija pouzdanih informacija.

Da bi proces bio kompletan potrebno je sistemski raditi na razvoju medijske i informacione pismenosti kod dece. To im omogućava da razvijaju kritičko mišljenje kako bi efikasno

došli do pouzdanih informacija.

Prema IFLA-inom (Međunarodna federacija bibliotečkih udruženja) Internet manifestu biblioteke pored obezbeđivanja resursa korisnicima treba i da ih poduče najdelotvornijem korišćenju istih...Pored brojnih vrednih informacionih izvora dostupnih na internetu, postoje i oni koji su netačni, neprijatni, uvredljivi, kao i oni koji mogu da dovedu do zablude. Biblioteke moraju aktivno da promovišu i olakšavaju odgovoran pristup kvalitetnim mrežama informacija za sve svoje korisnike, uključujući decu i mlade.“[3] U svakodnevnom radu bibliotekari javnih biblioteka primećuju činjenicu da većini učenika nisu poznati bibliotečko-informacioni servisi, a izraženija potreba za njihovim korišćenjem je u periodu izrade matorskih radova. Maturanti tada počinju da uviđaju značaj virtuelnih, bibliotečkih kataloga i ostalih baza podataka kojima se može pristupiti iz biblioteka i od kuće. Potreba za pronalaženjem pouzdanih informacija raste u periodu nastavka školovanja na viskoškolskim ustanovama i daljem radu. Sve javne biblioteke svakodnevno vrše individualnu obuku korisnika, sa posebnim akcentom na obuku maturanata, za pretraživanje elektronskih izvora i baza podataka. Pored individualnih obuka, bibliotekari kontinuirano osmišljavaju razne aktivnosti (projekte, radionice, seminare...) koje su namanjene maturantima, bilo da su ciljna grupa oni ili posredno preko nastavnog osoblja i školskih bibliotekara, koji će stečeno znanje implementirati u nastavni proces i vannastavne aktivnosti. U cilju zadovoljenja navedenih potreba Narodna biblioteka Užice je realizovala projekat „Pronađi i koristi informaciju“ je sufinansiralo Ministarstvo kulture i informisanja Republike Srbije 2014. godine. Jedna od ciljnih grupa bili su maturanti srednjih škola kojima je u okviru prezentacije predstavljen bibliotečko-informacioni sistem Srbije, sa posebnim naglaskom na viruelnu biblioteku.

2. INFORMACIONE POTREBE MATURANATA

Bibliotekarstvo kod nas nije prepoznato kao bitan faktor razvoja društva, ali se ono u ovom periodu razvijalo ubrzanim tempom, nastale su i dalje se razvijaju baze meta podataka, zbirke digitalnih dokumenata, elektronski servisi koji prate i prezentuju nauku naše naučne zajednice i slično. Ubrzani razvoj i velika promenljivost medija na kojima se distribuiraju sadržaji naučnih saznanja, postavljaju nove zahteve u informacionoj pismenosti. Medijska pismenost se javlja kao preduslov za razvoj informacione pismenosti. Pretraživanje u bazama podataka koje imaju više miliona zapisa biva obesmišljeno ako dobijamo veliki broj pogodaka. Potrebne su veštine formiranja složenih izraza pretraživanja i korišćenje Bulovih operatora što bi svakako trebalo obraditi u okviru nastave informatike u srednjim školama.[4] Srednjoškolsko obrazovanje bi trebalo da omogući deci da razviju neophodne veštine i znanja kako bi uspešno funkcionisali u informacionom društvu, gledano na globalnom nivou. Nekada se smatralo da naučne informacije zastarevaju u proseku za 10 godina a danas neke tehnologije bivaju zastarele i za 5 godina. Privredno okruženje savremenog globalnog sveta je u stalnom procesu promene pa je za uspešno funkcionisanje u takvom okruženju najbitnija sposobnost stalnog stručnog usavršavanja i sistemska podrška za doživotno učenje.

Već smo naveli da će sadašnji srednjoškolci biti nosioci društva znanja i kao takvi predstavljaju ciljnu grupu u edukaciji za korišćenje bibliotečko-informacionog sistema. Smatra se da su generacije rođene posle 1993. godine *Internet generacije*, da im je prirodnije da kucaju na tastaturi sa ekranom ispred sebe, nego da pišu u sveskama i gledaju u papir. Oni su generacija koja želi da stalno bude povezana na internet, koja želi da

odgovore dobije brzo i što kraće, koja više veruje vršnjacima nego autoritetima u vidu roditelja, profesora, bibliotekara. Možemo slobodno reći generacija *društvenih mreža*. To potvrđuju i podaci Republičkog zavoda za statistiku Srbije za 2015. godinu koji pokazuju da 65,3% lica koristi internet, a mladi uzrasta od 16-24 godine 99%. [5] Postavlja se pitanje koliko mlade osobe internet koriste za sticanje znanja i koje izvore pronalaze na internetu u tu svrhu. Zapravo koliko su medijski i informaciono dovoljno pismeni da bi prepoznali potrebu za informacijama, pronašli pouzdane informacije za zadovoljenje tih potreba, kritički ih procenili (valorizovali) i prezentovali na etičan i zadovoljavajući način. Ova četiri elementa predstavljaju suštinu svih definicija medijske i informacione pismenosti. [6]

Naš obrazovni sistem prepoznaje potrebu za razvojem medijske i informacione pismenosti kod srednjoškolaca i nastoji da je ugradi kroz sve nastavne predmete u vidu definisanih ciljeva koji treba da se ostvare u ovom procesu. Prema zakonu pored drugih ciljeva navedeno je da su ciljevi obrazovanja i vaspitanja „razvoj sposobnosti pronalaženja, analiziranja, primene i saopštavanja informacija, uz vešto i efikasno korišćenje medija i informaciono-komunikacionih tehnologija; osposobljavanje za rešavanje problema, povezivanje i primenu znanja i veština u daljem obrazovanju i u svakodnevnom životu“. [7] Postizanje navedenih ciljeva je efikasnije uz usvajanje neophodnih znanja o informacionim sistemima kod nas i u svetu. Bibliotečko-informacioni sistem u razvijenim društvima znanja ima centralno mesto u razvoju medijske i informacione pismenosti. Opšte je prihvaćen stav da je biblioteka - javna, visokoškolska, školska i specijalna nezaobilazan faktor doživotnog učenja i uspešnog profesionalnog razvoja. Da li je to tako, da li maturanti poseduju odgovarajuće veštine koje će im olakšati sticanje potrebnih znanja za uspešan profesionalni razvoj ili pak za nastavak formalnog obrazovanja? Danas govorimo o informacionom univerzumu, informacioni resursi su sve dostupniji a informacije se multiplikuju na raznim nivoima pravo umeće predstavlja snaći se u takvom okruženju i efikasno pronaći pouzdanu informaciju. U skladu sa navedenim potrebama, veliku pažnju razvoju medijske i informacione pismenosti u lokalnoj sredini poklanja Narodna biblioteka Užice. Želeći da obogati znanje srednjoškolaca završnih razreda, iz ove oblasti, osmislila

je projekat „Pronađi i koristi informaciju“, odobren od strane Ministarstva kulture i informisanja 2014. godine. Kroz niz prezentacija promovisan je bibliotečko-informacioni sistem Srbije.

Nastavnom osoblju su predstavljene informacije za unapređenje stečenog znanja o relevantnim bibliotečko-informacionim resursima i njihovoj primeni u osmišljavanju strategija za razvoj medijske i informacione pismenosti u nastavnom procesu. Izneta su iskustva stečena u okviru UNESCO/IFAP, IFLIN-e radionice „Informaciona i medijska pismenost – edukacija edukatora“. [8] Prezentacije namenjene učenicima su sadržale informacije o bazama podataka: COBISS/OPAC, SCIndeks, Doi Serbia, KoBSON, digitalne zbirke biblioteka, ASK (Antologija srpske književnosti), Europeana, Coursera, edX, Udacity i dr.

3. VIRTUELNA BIBLIOTEKA SRBIJE I NJENI SERVISI KAO PODRŠKA DRUŠTVU ZNANJA

Prateći razvoj informacionih tehnologija, Narodna biblioteka Srbije je počevši od 2000 godine krenula u razvoj Virtuelne biblioteke Srbije (VBS). Centralni projekat VBS-a je Uzajamna katalogizacija u kojoj se danas nalazi više od 170 javnih, specijalnih, visokoškolskih i univerzitetskih biblioteka. Tako je nastala baza podataka COBIB.RS kojoj

se može pristupiti preko mrežne aplikacije COBISS/OPAC-a. COBISS/OPAC je dostupan, pretraživ i besplatan sa bilo kog pretraživača za sve korisnike interneta. Trenutno ne postoji aplikacija za android uređaje na srpskom jeziku koju je moguće posebno instalirati.

Na razvoju sistema uzajamne katalogizacije kod nas se intenzivno radi od osamdesetih godina prošlog veka. 1987 godine su nacionalne biblioteke bivših jugoslovenskih republika prihvatile sistem uzajamne katalogizacije kao zajedničku osnovu bibliotečko-informacionog sistema i sistema naučnih i tehnoloških informacija Jugoslavije. Za nosioca razvoja organizacionog rešenja i programske opreme bio je određen Institut informacijskih znanosti (IZUM) iz Maribora. Nakon raspada Jugoslavije 1991. godine biblioteke su nastavile rad u svojim već formiranim bazama. Povezivanje u objedinjen sistem uzajamne katalogizacije kod nas je počelo 2003. godine. Katalogizacija u COBISS-u (Kooperativni online bibliografski sistem i servis) se razvija u COMARCU/B za osnovni bibliografski opis i COMARCU/H za stanje fonda koji su u skladu sa IFLA-inim UNIMARC (Universal MARC Format - Univerzalni mašinski čitljiv format) bibliografskim formatom za razmenu podataka. Zapisi se mogu eksportovati u strukturi ISO 2709 (MARC21, COMARC) ili XML (Dublin Core, MODS, MARC21, COMARC).

Primena ovih standarda omogućava razmenu podataka između baza, iako one počivaju na različitim MARC (mašinski čitljiv format) formatima i formirane su u različitim programima. COMARC/B je prilagođen našim nacionalnim kataloškim pravilima i standardima za katalogizaciju bibliotečke građe (ISBD) tako da omogućava razmenu podataka sa katalozima nacionalnih biblioteka u svetu. Omogućeno je preuzimanje bibliografskih zapisa iz WorldCat-a i ISSN-baze (Internacionalna baza serijskih publikacija) u Parizu preko OCLC (Ohio College Library Center - Onlajn kompjuterski bibliotečki centar) servera Z39.50. Zapisi se mogu preuzimati na osnovu potpisanog ugovora između Narodne biblioteke Srbije i OCLC-a. [9]

Prve baze podataka formirane su prvenstveno za potrebe istraživača. Osnovni korak u istraživačkom radu jeste podatak o literaturi iz koje će se koristiti pouzdani podaci za izradu rada. Pored poznavanja relevantnih štampanih izvora istraživači treba da budu obučeni za pretragu raznih baza podataka, ali svakako istraživanje bi trebali započeti pretragom Uzajamnog kataloga i drugih elektronskih izvora koje nudi bibliotečki sistem Srbije. Virtuelnu biblioteku Srbije čini više povezanih baza i servisa:

- **COBISS/OPAC** – Uzajamno bibliografsko-kataloška baza podataka je formirana 2003. godine od kataloga Biblioteke Matice srpske, Narodne biblioteke Srbije i Univerzitetske biblioteke "Svetozar Marković" u Beogradu. Pri osnivanju je imao oko 1 300 000 zapisa. Danas u sistemu uzajamne katalogizacije učestvuje 175 biblioteka, a katalog sadrži 2 946 583 zapisa sa tendencijom konstantnog rasta.

Pored sistema uzajamne katalogizacije paralelno su formirani i drugi bibliotečki servisi sa ciljem da unaprede obrazovni sistem i olakšaju protok informacija. Bibliografski opis dela u uzajamnom katalogu sadrži i linkove do punog teksta ukoliko su dostupni na internetu.

- **SCIIndeks (Srpski citatni indeks)** - Prvouvodeni je nacionalni citatni indeks u Evropi i prvouvodena javna baza na svetu koja predstavlja pun hibrid baze punog teksta i citatnog indeksa. Do danas referiše 67 911 članaka, od kojih je 31 059 dostupna u

punom tekstu. Ova baza obuhvata domaće stručne časopise objavljene od 2000. godine pa nadalje.

- **Doi Serbia** – Doi je jedinstvena alfanumerička niska dodeljena pojedinačnom digitalnom objektu (članku, poglavlju u knjizi i sl.), uspostavljanje stalne veze do Internet stranice na kojoj se originalni dokument nalazi. Povezivanje podataka o članku, DOI broju i veb adresi se obavlja preko servisa CrossRef (www.crossref.org). [10]
- **E-CRIS** - Informacioni sistem o istraživačkoj delatnosti. Za rad ove baze u Srbiji zadužena je Univerzitetska biblioteka "Svetozar Marković" u Beogradu. U bazi se vodi evidencija o istraživačkim centrima i istraživačima, projektima u kojima učestvuju i dodeljuje se šifra istraživača. Prilikom bibliografske obrade dela nekog autora u uzajmnom katalogu COBISS unosi se šifra istraživača na osnovu koje je moguće ispisati njihove bibliografije sa sajta baze E-CRIS. SR. Takođe preko ove baze je moguće izraditi i bibliografije institucija.
- **KoBSON** - Konzorcijum biblioteka Srbije za objedinjenu nabavku je novi oblik organizovanja biblioteka Srbije u cilju obezbeđivanja stranih naučnih informacija. Nabavka je potpuno podređena potrebama istraživačkih institucija u zemlji i finansirana od strane Ministarstva zaduženog za nauku. U 2016. godini je dostupno preko 35.000 naslova stranih naučnih časopisa u punom tekstu, blizu 160.000 naslova knjiga, kao i nekoliko indeksnih baza podataka. Institucije poput fakulteta, instituta i matičnih javnih biblioteka koje imaju akademsku mrežu imaju mogućnost pristupa ovim podacima preko svojih računara. Ako istraživač u Srbiji želi da pristupi ovom servisu sa kućnog računara potrebno je da od Centra za naučne informacije u Narodnoj biblioteci Srbije dobije lozinku i šifru pristupa uz potpisivanje ugovora o načinu korišćenja istih.
- **Digitalne zbirke** - predstavljaju digitalizovana štampana izdanja koja se žele zaštititi od daljeg habanja ili su deo nacionalne kulturne baštine. Poslednjih godina većina javnih biblioteka kreira svoje digitalne zbirke. Najveću zbirku digitalnih dokumenata ima Narodna biblioteka Srbije koja je dostupna na adresi <http://www.digitalna.nb.rs/>. U ovoj zbirci je postavljena Srpska bibliografija knjiga 1868-1944, kao i deset tomova štampanog kataloga Narodne biblioteke Srbije 1868-1972 koji je pretraživ na autora.
Pored navedenih baza još dve baze su u pripremi i u narednom periodu biće dostupne korisnicima sistema, to su:
- **CONOR** – Normativna baza o autorima iz koje će se pružimati podaci o autorstvu kako bi se ujednačio unos autora u Uzajamnom katalogu. Ova baza je važna zbog evidencije usvojenog oblika imena autora i unosa svih varijantnih oblika kako bi se pretraživanjem bilo kog varijantnog oblika dobili svi zapisi o delima nekog autora. Za popunjavanje ove baze privilegiju dobijaju katalogizatori iz ustanova osnivača Uzajamnog kotaloga.
- **CORES** – Baza o serijskim publikacijama koja se popunjava na zahtev autora, odnosno urednika, kako bi se u ispisu bibliografije istraživača, iz baze E-CRIS našli i podaci kada je autor bio odgovorni urednik i član redakcije u nekom stručnom i naučnom časopisu pošto se i te aktivnosti boduju pri sticanju stručnih i naučnih zvanja.

Nakon devedesetih godina i raspada Jugoslavije ukinut je Jugoslovenski bibliografski institut koji je izdavao štampane bibliografije monografskih publikacija i bibliografije članaka tekućih izdanja. Tekuću bibliografiju u Srbiji preuzima Bibliografsko odeljenje Narodne biblioteke Srbije a od formiranja VBS-a do 2005 godine bibliografije monografskih, serijskih publikacija, neknjižne građe i bibliografije analitike izlaze u

štampanom i elektronskom obliku. Od 2005 godine sve vrste tekućih bibliografija se objavljuju samo elektronski i dostupne su na sajtu Narodne biblioteke Srbije. Predstavljanjem datih baza podataka, maturantima se ukazuje na put prikupljanja bibliografskih podataka potrebnih za izradu maturalnih radova i istraživačkih radova u daljem školovanju i radu.

4. KOLIKO NAJUSPEŠNIJI UŽIČKI MATURANTI KORISTE INFORMACIJE SA INTERNETA I PRETRAŽUJU ELEKTRONSKE KATALOGE BIBLIOTEKA

Radeći edukaciju maturanata u okviru pomenutog projekta anketirani su maturanti užičkih srednjih škola o korišćenju bibliotečko-informacionih izvora. Učestvovalo je 757 ispitanika, a izdvojen je uzorak od 306 odličnih učenika, jer se pretpostavlja da će oni nastaviti dalje školovanje, samim tim će im i potreba za pretraživanjem pouzdanih baza podataka biti neophodna. Rezultati pokazuju da informatička pismenost daleko prevazilazi informacionu pismenost maturanta. Većina, nikada ne pretražuje elektronske bibliotečke kataloge pa ni Uzajamni katalog, najznačajnije informaciono sredstvo u bibliotečkom i obrazovnom sistemu kod nas. Najveći broj maturanata ponekada koristi podatke sa internet dok uči, a u slobodnom razgovoru zaključuje se da su u ti podaci većinom preuzeti sa Vikipedije, bez provere o pouzdanosti sadržaja ponuđenih tekstova.

Tabela 1. Rezultati ankete o korišćenju informacija sa internetua i pretraživanju elektronskih kataloga biblioteka kod odličnih učenika završnih razreda užičkih srednjih škola

Pitanje	odgovori		
	uvek	ponekad	nikada
Da li koristite podatke sa interneta u svakodnevnom učenju?	56 (18,30%)	231 (75,49%)	19 (6,21%)
Da li dolazite do željenih rezultata pri pretraživanju interneta?	104 (33,97%)	194 (63,39%)	8 (2,64%)
Da li preuzimate sadržaje sa interneta pri izradi domaćih radova?	38 (12,42%)	159 (51,96%)	109 (35,62%)
Da li pretražujete kataloge biblioteka na internetu?	17 (5,56%)	101(33,00%)	188(61,44%)

Poznavanje relevantnih informacija je ključni element sticanja znanja a one su upravo pohranjene u bibliotečkim izvorima, evidentno je da velikom broj maturanata ovi izvori su nepoznati. „Maturanti u svojim bibliotekama još mogu i očekivati nekakvu pomoć oko literature za izradu maturalnih radova, ali brucosi su iz ugla akademskih biblioteka sasvim neprepoznata i nedosegnuta kategorija, utopljena u studentsku korisničku populaciju i tretirana na isti način kao studenti završnih godina.“ [11] Nepoznavanje pretraživanja bibliotečko-informacionih izvora brucose stavlja u veoma nezavidnu situaciju. Tako da veliki broj je prinuđen da pomoć oko pretraživanja pouzdanih baza podataka potraži u javnim bibliotekama. Bibliotekari tada vrše individualnu obuku korsnika.

5. ZAKLJUČAK

Bibliotečko-informacioni sistem Srbije nastoji da svim kategorijama stanovništva pruži adekvatnu podršku u doživotnom učenju i prepoznaje specifične informacione potrebe maturanata srednjih škola s obzirom da je to generacija koja u velikom broju nastavlja dalje školovanje. U toku srednjoškolskog obrazovanja neophodno je da ovladaju određenim veštinama i dostignu zadovoljavajući nivo medijske i informacione pismenosti kako bi bili osposobljeni za doživotno učenje i uspešno funkcionisanje u savremenom društvu. Treba imati u vidu brze društvene, privredne i tehnološke promene i da je potrebno osposobiti mladu generaciju da kvalitetno prati razvoj i pojavu inovacija. Tema medijske i informacione pismenosti ne može se adekvatno tretirati kroz projektne aktivnosti i potrebno joj je sistemsko rešenje. Bez određene konkretizacije kroz sadržaje u nastavnom planu i programu ne mogu se postići značajni pomaci u praksi. Trebalo bi razmisliti o ideji da kroz nastavu informatike bude zastupljena kao obavezna tema ili kroz posebna predmet od osnovne do srednje škole u okviru koga bi se, pored ostalih oblasti, obradila struktura bibliotečko-informacionog sistema u Srbiji i svetu. Pri osmišljavanju programa neophodno bi bilo konsultovati eminentne stručnjake iz ove oblasti. Obrazovni i bibliotečko-informacioni sistem treba da nastave čvrstu međusobnu povezanost i pruže odgovarajuću podršku procesima koji se odnose na njihovu interakciju.

LITERATURA

- [1] Miler, Ž., Miler, Ž. (2005.), *Menadžment biblioteka : rukovođenje zaposlenima*. Beograd : Clio.
- [2] *Zakon o bibliotečko-informacionoj delatnosti*, U: Službeni glasnik RS br. 52/11
- [3] *IFLA – Internet manifest*, dostupno na <http://www.ifla.org/files/assets/faife/publications/policy-documents/internet-manifesto-sr.pdf> (28.03.2016.)
- [4] Kosanović, B.(2005). *Osnovi bibliotečke informatike*, <http://kobson.nb.rs/upload/documents/oNamaPredavanja/PR2005OsnovibiblioteckeInformatike.pdf>(30.03.2016.)
- [5] *Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija u Republici Srbiji* (2015),. Elektronska biblioteka Republičkog zavoda za statistiku Srbije, dostupno na <http://webrzs.stat.gov.rs/WebSite/Public/PageView.aspx?pKey=452> (28.03.2016.)
- [6] Jurić S. (2012). *Informaciona pismenost i rađanje digitalne kulture* <https://casopisbibliotekar.wordpress.com/2012/08/09/информациона-писменост-и-рађање-диги/> (28.03.2016.)
- [7] *Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja*, U:Službeni glasnik RS br Sl. Glasnik RS“ br, 72/2009, 52/2011 i 55/2013, čla 4 stav 4 i 5.
- [8] Бекхорст, А. К.(2013). „Информациона и медијска писменост у наставном програму: олакшати, завести, обавезати“. Презентација у оквиру UNESCO/IFAP, IFLA радионице, Ужице, Србија.
- [9] *COBISS / Katalogizacija : uzajmna katalogizacija* (2000). [priredio] Institut informacionih znanosti. Maribor : IZUM.
- [10] *Doi Serbia* - <http://www.doiserbia.nb.rs/img/DOI2010.pdf> (30.03.2016.)
- [11] Jeremić, V., Vasiljević, N. (2011). *Ni srednjoškolci ni studenti posebna kategorija bibliotekskih korisnika*. U: Bibliotekar, 53 (1-2), 135-148.